

ATD Vierde Wereld 2008

Een toekomstproject

Sinds eind 2008 worden we overspoeld met nieuws over de financiële en economische crisis. De wereld verandert. De internationale beweging ATD Vierde Wereld keek gedurende heel het jaar 2008 terug op haar acties overal ter wereld. Tegelijkertijd werd ook nagedacht over de koers voor de volgende vier jaar*.

De economie is al lang geen zaak meer van afzonderlijke landen. Globalisering heet dat. Minder dan ooit gaat het om mensen. Hoe kunnen we anders verklaren dat bij het begin van deze éénnentwintigste eeuw de hongersnoden zijn toegenomen? Gewapende conflicten, klimaatveranderingen en dramatische economische omstandigheden jagen massa's gezinnen, volwassenen en kinderen op de vlucht. Kennis zou een bron van bevrijding moeten zijn maar meer en meer wordt het een kiem van ongelijkheid.

Mensen die in grote armoede leven hebben in hun dagelijks leven altijd al te maken gehad met crisissen. Ze weten wat het is om op de dool te zijn. In de volksuniversiteiten van de Vierde Wereld herinneren ze ons daaraan. Om te vermijden dat anderen hetzelfde leed moeten ondergaan vragen ze om vanuit hun ervaring mee te kunnen bouwen aan een betere wereld.

ATD Vierde Wereld heeft één grote doelstelling: het leven van de armsten veranderen. Maar dat wil niet zeggen dat 'de armsten moeten veranderen' zoals nog al te gemakkelijk gezegd wordt. Veranderen en evolueren moeten verweven zijn in de samenleving. We willen mensen betrekken en bijeenbrengen rond het verzet tegen extreme armoede en daarbij vernieuwende partnerschappen aangaan waarbij de armsten in vrijheid kunnen deelnemen zonder dat ze gemanipuleerd worden of een instrument zijn in andermans project. Dat is ons toekomstproject waarin de meest geïsoleerde mensen en gezinnen centraal staan.

We hopen ook met u dit partnerschap verder uit te bouwen.

Régis De Muylder,
Nationaal coördinator

*www.atd-vierdewereld.be/toekomstvisie-ATD-Vierde-Wereld.html

“We moeten blijven benadrukken hoe belangrijk het is te vertrekken vanuit de ervaring en kennis van heel arme mensen.”
Jona Rosenfeld, professor, Israël, deelnemer colloquium.

Een toetssteen voor ons engagement

Twintig jaar geleden, op 14 februari 1988, overleed Joseph Wresinski. Armoede en uitsluiting hadden zijn kindertijd getekend. De wonden daarvan bleef hij zijn hele leven meedragen maar hij sloot er zich niet in op. Hij ontwikkelde juist een feilloze intuïtie om die mensen te bereiken die op één of andere manier gebroken waren door het besef dat er voor hen geen plaats was in de wereld. De acties die hij vanaf 1956 opzette met arme gezinnen in het barakkenkamp van Noisy-Le-Grand bij Parijs groeiden uit tot de Internationale Beweging ATD Vierde Wereld.

Een kerngedachte van Joseph Wresinski is dat we prioriteit moeten geven aan de armste en meest uitgesloten mens. Die moet de maat zijn van onze democratie, van ons engagement, de toetssteen voor onze beslissingen en projecten. Dat is iets heel anders dan een armoedebestrijding die als streefdoel heeft om het percentage armen te verminderen. In dat geval vertrekt men vanuit de mensen die nog genoeg dynamiek hebben en enkel een steun in de rug nodig hebben. Neem je integendeel de zwaksten als referentie dan heb je een heel ander maatschappijproject.

In december 2008 werd in Parijs een internationaal colloquium georganiseerd. Het thema: “Uitsluiting stelt een democratie op de proef, de bijdrage van Joseph Wresinski.” Meer dan 200 deelnemers luisterden naar wetenschappers maar ook naar mensen met ervaringen van armoede. In verschillende thematische ateliers werden vruchtbare gesprekken gevoerd tussen mensen met een heel verschillende achtergrond. Dat mensen met een verschillende geschiedenis en horizon elkaar kunnen ontmoeten, zich door elkaar laten bevragen en samen kennis opbouwen was iets waar Joseph Wresinski voortdurend naar streefde.

Creativiteit die een weg naar buiten vindt,
kan zo sterk zijn dat ze de wanhoop overwint
of minstens uitdaagt.

Het leven zoals het is op straat

In de Gotische Zaal van het Brusselse stadhuis brachten ruim driehonderd mensen in februari 2008 een laatste eerbetoon aan de **straatdoden** van 2007. Voor Brussel waren dat er 32. De organisatie was in handen van het Collectief Straatdoden waarin ATD Vierde Wereld vertegenwoordigd is. In de winter stijgt de aandacht voor het lot van de daklozen. Maar mensen die op straat leven sterven het hele jaar. Straatdoden wil niet zeggen gestorven op de straat. Sommigen hadden op het moment van hun overlijden een eigen woonst gevonden, of ze verbleven in een onthaalhuis of een ziekenhuis. Maar allen droegen de sporen in zich van een leven op straat met ontbering, verwaarlozing, gebrek aan medische zorgen en extreme eenzaamheid. De gemiddelde leeftijd van de overledenen was 46 jaar.

Een bed alleen is niet voldoende als oplossing. Sinds 1986 is er tweewekelijks een **bijeenkomst in het Brusselse Centraal Station**. Dit Mensenrechtencomité van het Centraal Station brengt daklozen en andere uitgesloten mensen samen. Zij wisselen nieuws, ervaring en kennis uit om elkaar op die manier te steunen. Militanten en vrijwilligers begeleiden de gesprekken en discussies.

Sinds 2001 is er ook een apart **juridisch spreekuur**. Advocaten, altijd samen met een militant die armoede en uitsluiting uit eigen ervaring kent, zijn om de beurt op donderdagavond paraat in het station, in eerste instantie om te luisteren. Maar als er werkelijk juridische steun nodig is, kan er beroep gedaan worden op een dertigtal advocaten die achter dit project staan dat ondertussen erkend is door de overheid en gesteund wordt door de Koning Boudewijnstichting.

Kinderen willen leren en worden aangetrokken door boeken. Het principe van de **straatbibliotheken** is eenvoudig: een deken wordt uitgespreid, de boeken uitgestald en de kinderen komen er op af, groot en klein, van verschillende origine, alleen of in groepjes. Altijd ook wordt gestreefd naar een groepsmoment: een verhaal wordt voorgelezen of een lied gezongen. Verschillende straatbibliotheken gaan door in Brussel.

De volksuniversiteit van de Vierde Wereld is een plaats waar men denkt, zich uit en spreekt. Men vertelt niet zomaar. Men leert geordend te denken. Dat leren wordt ernstig opgevat.

De Volksuniversiteit van de Vierde Wereld

Een belangrijke schakel in de werking van ATD Vierde Wereld Vlaanderen is de maandelijkse bijeenkomst van de Volksuniversiteit.

- Brengt 10 maal per jaar mensen samen met - voor het merendeel - een ervaring van langdurige armoede. De meeste groepen zijn partners van ATD Vierde Wereld en hebben hun eigen werking en identiteit; enkelen zijn erkend als vereniging waar de armen het woord nemen. De deelnemers komen uit Aalst (Mensen voor mensen), Antwerpen (via Centrum Kauwenberg, De Doorzetters, Ontmoetingshuis Welzijn-Stuivenberg, groep Sint-Andries, studentengroep UA), Brugge, Brussel, Oostende, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Mol, Turnhout en Willebroek.
- In 2008 namen 160 verschillende mensen deel aan de volksuniversiteit met gemiddeld 55 aanwezigen per bijeenkomst. Die wordt telkens door vele anderen **in de plaatselijke groepen** mee **voorbereid**.
- Gaat beurtelings in Brussel en in Antwerpen door.
- De volksuniversiteiten worden volledig uitgeschreven: de kennis die hierbij wordt opgebouwd wordt, ook internationaal, samengebracht.
- De Belgische volksuniversiteiten waren één van de cruciale plaatsen van waaruit het Algemeen Verslag over de Armoede (AVA -1994) werd voorbereid. Het blijft een plaats van waaruit de dialoog met instanties en organisaties groeit.

januari: Toegang tot rechten, informatie en diensten, met Ivo Mechels van Testaankoop
februari: Leven met een laag inkomen.
maart: Wanneer je in de schulden geraakt ...
april: Hoe je uit de schulden geraakt, i.s.m. werkgroep "inkomen en schuldbemiddeling" van centrum Kauwenberg
mei: gezondheidszorg voor iedereen?!, met Karine Rochtus, Christelijke Mutualiteiten
juni: terugkijken en vooruitkijken – evaluatie en planning
september: 25 jaar volksuniversiteit – wanneer kwam ik/mijn groep erbij? Waarom blijf ik komen?
oktober: Op de vlucht, op zoek naar een betere toekomst (1), met Daniel Alliet, priester geëngageerd met binnenlandse en buitenlandse vluchtelingen in Brussel
november: Op de vlucht, ... (2) vanuit vluchtervaringen van mensen in armoede.
december: 60 jaar Rechten van de Mens – nationale feestelijke volksuniversiteit

waar armen
het woord nemen

In de volksuniversiteit van de Vierde Wereld ervaar je dat je inbreng, vanuit je eigen ervaring van armoede, waardevol kan zijn voor anderen. Dat helpt om positiever over jezelf te denken.

Een geschiedenis van samenkomen

25 jaar Volksuniversiteit van de Vierde Wereld in Vlaanderen. In het voorjaar van 2008 startte een werkgroep om deze geschiedenis van samenkomen en dialoog beter te verstaan en door te geven. De groep deed daarbij beroep op een schat aan goed bewaarde brieven en verslagen, en op bevoorrechte getuigen van het eerste uur.

Op 23 en 24 augustus 2008 kwamen 32 leden die betrokken zijn bij de voorbereiding van de Volksuniversiteit samen voor een **vormings- en ontmoetingsweekend** in kasteel Hoogveld te Veldegem bij Brugge. De grondslagen en de geschiedenis van de volksuniversiteit vormden de rode draad van het samen-zijn.

Wat de Volksuniversiteit voor een familie kan betekenen.

Als jongere maakte André kennis met ATD Vierde Wereld. Meer dan 20 jaar later kijkt hij terug: "Toen ik voor het eerst aan iemand vertelde hoe erg ik had afgezien van de uitsluiting op school wimpelde die mij gewoon af. Ik heb toen vijf jaar gezwezen over die zwarte periode van mijn leven. Tot ik op een Volksuniversiteit over onderwijs kon en durfde zeggen wat ik had beleefd. Daar, temidden van wat vele anderen meemaakten, was mijn ervaring wel geloofwaardig."

"Als je me vraagt wat die jarenlange deelname aan de volksuniversiteiten voor ons gezin echt heeft betekend, " zegt André, " dan is het dat we kunnen samenkomen zonder elkaar te verwijten wat de miserie ons heeft aangedaan. Want als je gezin lange tijd uit elkaar werd getrokken, heb je tijd nodig om iedereen weer een plaats te geven in je leven."

Gezinsdag. Een laagdrempelige, ontspannende activiteit in gezinsverband voor mensen die met de Beweging in België verbonden zijn en ook voor nieuwe mensen voor wie dit een eerste stap kan zijn. Op zondag 22 juni 2008 waren er zo'n 500 deelnemers, waarvan 120 uit Vlaanderen, aanwezig op de gezinsdag in Oostende. De medestandersgroep Oostende en vele vrijwilligers zetten de schouders onder de voorbereiding en zorgde voor een piekfijne organisatie.

zich verenigen en
mensen ontmoeten

Het is moeilijk het woord te durven nemen wanneer handelingen van verzet niet begrepen, ja zelfs veroordeeld worden. Gedragingen van de armsten worden vaak als onsamenvattend beschouwd, als men geen rekening houdt met hun leefomstandigheden.

Uit "Armoede-waardigheid-mensenrechten."

Een betere samenleving

Er is een wereld van verschil tussen wie een degelijk huis heeft en wie in een krot woont of dakloos is, tussen wie een job heeft en wie geen enkel vooruitzicht heeft om ooit te kunnen werken. Grote tegenstellingen maken het samenleven moeilijker.

Al jarenlang zoekt ATD Vierde Wereld uit hoe er een **dialogoog** mogelijk is tussen de armsten en de rest van de samenleving. In België was het Algemeen Verslag over de Armoede (AVA, 1994) een mijlpaal. Mensen in armoede werden ondersteund om mee te werken aan dit officiële rapport en konden zo de dialoog aangaan met de samenleving. Wat volgde in 1998 was een samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de gewesten en de gemeenschappen om de armoede te bestrijden. **Er kwam een Steunpunt tot Bestrijding van Armoede, Bestaansonzekerheid en Sociale Uitsluiting.** Dat moet er samen met de 'Verenigingen waar Armen het woord nemen' voor zorgen dat de verworven inzichten niet verloren gaan en dat de dialoog met de armsten doorgaat. Het Steunpunt vierde in 2008 die **tiende verjaardag** met de publicatie **Armoede - waardigheid - mensenrechten.** De dialoog met mensen in armoede is voor het Steunpunt een grondlaag waaruit zij putten om steeds opnieuw armoede en maatschappelijke uitsluiting bovenop de politieke agenda te krijgen. ATD Vierde Wereld blijft hieraan meewerken.

"Rechten zonder voorwaarden" was op 15 november 2008 het thema van de werkvergadering van het Belgisch Collectief van Verenigingen Partners van het Algemeen Verslag over de Armoede. Tijdens deze dag werd doorheen vele voorbeelden duidelijk dat aan mensen meer en meer voorwaarden worden gesteld om hun fundamentele rechten uit te oefenen. Geen recht op leefloon zonder activeringscontract, geen gezinshereniging als het gezin niet beschikt over goede huisvesting, enz. ...Vaak is het een gebrek aan kennis over leven in armoede dat leidt tot het stellen van onrealistische eisen. Deze dialoog wordt in 2009 verder gezet.

Ik denk dat wij niets tegen de miserie kunnen beginnen als we geen tijd hebben. Als we onze tijd niet weggeven, verliezen we alles.

Joseph Wresinski –
Uit "geschreven en gesproken aan de volontairs."

Mensen op wie je kunt rekenen voor langere tijd

De Engelse volontairs Alasdair (26) en Ayliffe (25) werken sinds november 2006 in het team van het Huis van de Kennis in Molenbeek. Anno 2008 is dit team op verschillende fronten actief, onder meer met een straatbibliotheek en -ateliers in verschillende wijken. Maar ook zijn er creatieve ateliers in het huis: schilderen, werken met video, zingen en muziek maken.

Alasdair en Ayliffe leerden elkaar kennen op de universiteit van Sussex in Brighton, waar ze allebei hun studie sociale geografie hebben afgerond. Door deze studie hadden zij al in de gaten dat er heel veel armoede in de wereld is. En dat niet alleen: ze gingen op zoek naar een manier om er iets aan te doen.

"Van de Vierde Wereld hadden we nog nooit gehoord. Ik had aanvankelijk het idee dat we ergens in Afrika ontwikkelingswerk zouden gaan doen", vertelt Alasdair. "Ik was behoorlijk sceptisch en pessimistisch over de armoedeproblematiek in de wereld. Wat ik tijdens mijn studie had geleerd over de Wereldbank, neokolonialisme en Derde Wereld was niet direct om vrolijk van te worden. Via een artikel in een blad over 'ethische carrières' kwamen we op het spoor van ATD Vierde Wereld."

"Voor mij was het ook belangrijk om door middel van creativiteit met de mensen te kunnen werken en dat is hier absoluut het geval", zegt Ayliffe. "Ik heb hier meer geleerd dan in alle jaren dat ik op de universiteit zat." En Alasdair is een groot deel van zijn pessimisme kwijtgeraakt: "Samenwerken met mensen die ervaren wat armoede is, van elkaar leren, samen vooruit gaan en niemand achterlaten. Dat is wat we hier kunnen doen en dat bevalt heel goed. Mijn scepticisme is verminderd, mijn idealisme gegroeid."

De volontairs zijn nu met 400. Ze werken in 28 verschillende landen en komen zelf ook uit alle werelddelen. Ze ontvangen een bescheiden loon. Diploma's zijn geen voorwaarde om volontair te worden. De beweging zorgt voor een vorming of intense begeleiding in de beginperiode en laat die draad daarna niet los.

In 2008 waren in België 21 volontairs actief, waarvan 10 Belgen. Twintig Belgische volontairs werken voor de internationale beweging in het buitenland: Nederland, Frankrijk, Canada, Guatemala, Centraal-Afrikaanse Republiek, Ierland

Een medestander is een bruggenbouwer
die in zijn eigen milieu de stem
van de armsten laat horen.

Bondgenoten en medestanders komen op voor mensen in armoede

Of je nu arm bent of niet, opkomen tegen armoede en uitsluiting is hard als je er alleen voor staat. Hoe houd je dit vol ? Wat moet je doen om niet geïsoleerd te raken en waar vind je steun en verbondenheid ?

ATD Vierde Wereld Vlaanderen en de Beweging voor Mensen met Laag Inkomen en Kinderen boden op 22 november in Gent een plaats voor ontmoeting en uitwisseling aan.

Een schooldirecteur, een jeugdleider, een gewezen gemeentesecretaris en een gewezen vakbondsmedewerker vertelden hoe zij proberen in hun dagelijks leven bondgenoot van mensen in armoede te zijn. De 46 deelnemers, uit vier verschillende provincies, dachten vervolgens na over hun eigen verzet tegen armoede .

Vallen, opstaan en doorgaan. "Ik heb er alles aan gedaan om collega's mee te trekken in mijn engagement. Blijven herhalen was de boodschap. Soms hoorde ik een echo, hoorde ik collega's herhalen wat ik steeds bleef zeggen, en dan wist ik : da's oké. Anderen zeiden : ze is daar weer met haar armoede."

"De strijd zal nooit gestreden zijn, maar als ieder zijn deeltje doet, kan er wel degelijk wat veranderen. Door te getuigen van de moed en de inzet van mensen in armoede kan ik vooroordelen doorprikken."

"Soms ga ik niet voluit. Ook bij mij is het streven om erbij-te-horen en het wij-gevoel ten aanzien van collega's soms sterker dan mijn engagement en visie".

"Ik ben chauffeur voor mensen die deelnemen aan de volksuniversiteit, ik steun goede doelen, ... Ik beschouw mijn engagement als een levenshouding : ik wil als mens alert zijn, mijn ogen open houden, er zijn voor de kwetsbaren. "

"Om echt medestander te blijven is het nodig om mekaar te ontmoeten en te ondersteunen en ook jezelf te blijven vormen via lectuur en getuigenissen van mensen in armoede."

In Vlaanderen zijn er medestandersgroepen in Antwerpen, Brugge, Kortrijk, Hasselt en Lint. Niet verbonden aan een groep zijn medestanders verspreid over het land actief.

“Waar mensen gedoemd zijn in armoede te leven,
worden de rechten van de mens geschonden.
Wij zijn verplicht ons te verenigen
om die rechten te doen eerbiedigen.”

Joseph Wresinski, Parijs, 17 oktober 1987

Verzet tegen armoede gaat over Mensenrechten

In 2008 was het 60 jaar geleden dat de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens werd aangenomen door de Verenigde Naties. Al jarenlang brengt ATD Vierde Wereld armoede en mensenrechten met elkaar in verband. Het was voor ons een symbolische brug: van 17 oktober, Werelddag van Verzet tegen Extreme Armoede naar 10 december, Internationale Dag van de Mensenrechten.

Ook Amnesty wil voortaan rond armoede werken en was op verschillende plaatsen een partner bij de activiteiten op 17 oktober. Voor de uitwerking van de armoede-campagne was er overleg tussen Amnesty International en de Internationale Beweging ATD Vierde Wereld.

In de Ierse hoofdstad Dublin werd op 17 oktober een Gedenksteen voor Slachtoffers van Armoede onthuld. Vijf Oostendenaars, medewerkers van het Inlooppcentrum Kwiedam en van de groep ATD Vierde Wereld Kust waren daarbij aanwezig. In Oostende zijn mensen in armoede voor een deel op dezelfde voorzieningen aangewezen als illegalen en vluchtelingen. Dit leidt tot spanningen. “Hoe kunnen we hiermee omgaan?” vroeg de Oostendse delegatie zich af. “De boodschap van de steen is dat slechts oprechte solidariteit en herstel in waardigheid een kentering kunnen teweeg brengen in de vele schrijnende situaties waarin mensen in armoede overal ter wereld zich bevinden.”

Ook in Namen werd op 17 oktober een nieuwe gedenksteen ingehuldigd in het gebouw van het Waalse Parlement. Een symbolische plaats, omwille van de huidige functie en om wat het gebouw vroeger was: het ‘hospitaal voor de armen’.

Het Huis van de Kennis, het culturele project van ATD Vierde Wereld, trok in Brussel de straat op. In achtergestelde buurten werden creatieve ateliers opgezet rond het thema: mensenrechten. Deze levensgrote beelden gemaakt in de wijken waren te bewonderen op 17 oktober bij de Gedenksteen voor het Europees Parlement.

17 oktober en 10 december

Jongeren willen werk dat hun fierheid en respect biedt. Daarom is het zo belangrijk dat ze ondersteund worden om een diploma te behalen en een opleiding af te maken.

Wereldwijde inzet op verandering

Jongeren en Europa

Ongeveer twintig procent van de Europese jongeren leeft in armoede. Teveel jongeren verlaten de school zonder diploma. Teveel jongeren zijn werkloos.

Pierre Mairesse, directeur Jeugd bij de Europese Commissie, ijvert ervoor dat ook jongeren die het niet breed hebben, kunnen kennismaken met andere jongeren en met andere culturen in Europa. Om de jongerenwerkloosheid beter te begrijpen ging hij begin juni een gesprek aan met werkzoekende jongeren, betrokken bij ATD Vierde Wereld en afkomstig uit Polen, Luxemburg, Oostenrijk, België en het Verenigd Koninkrijk.

"Niemand kiest ervoor om niet te werken", bevestigden de jongeren. "Jongeren willen werk dat hun fierheid en respect biedt."

"Ik droom ervan te werken als..." was de titel van een album met getuigenissen en foto's gemaakt door een 20-tal jongeren tijdens een werkdriedaagse, voorafgaand aan deze ontmoeting. Als blijvende herinnering van hun hoop schonken ze dit album aan Mairesse en zijn medewerkers.

Guatemala

"We bezitten niets. De enige erfenis die we aan onze kinderen kunnen meegeven is onderwijs." De ploeg van ATD Vierde Wereld in Guatemala ondersteunt gezinnen die een extreem moeilijk leven leiden. Al tien jaar lang is dit de grote prioriteit: ervoor zorgen dat hun kinderen naar school kunnen en dat ze met succes hun schoolloopbaan kunnen beëindigen. Huisbezoeken, straatbibliotheken, banden met de scholen, ontmoetingsplaatsen voor ouders en een netwerk met leerkrachten zijn de middelen die ingezet worden.

In 2008 kwam er een wet die gratis onderwijs garandeert. Het jaar voordien hadden gezinnen, vrienden en vrijwilligers van ATD Vierde Wereld een document gemaakt met voorstellen over onderwijs. Ze trokken ermee naar verenigingen, naar de ploegen rond de presidentskandidaten, naar de speciale gezant voor onderwijs van de Verenigde Naties. Die nieuwe wet is een bron van grote hoop voor de gezinnen. Meer dan 3 miljoen kinderen kunnen er baat bij hebben.

Totale INKOMSTEN 2008: 1.270.403 euro

INKOMSTEN	2008	2007
giften	371 217 (29,2%)	336 222 (30,5%)
inbreng van stichting ATD Vierde Wereld	271.000 (21,3%)	218 195 (19,8%)
subsidies	575 295 (45,3%)	485 560 (44,1%)
boeken	14 897 (1,2%)	15 239 (1,4%)
recuperatie van de kosten	32 782 (2,6%)	25 821 (2,3%)
lidmaatschap	2 656 (0,2%)	1 786 (0,2%)
andere	828 (0,1%)	8 475 (0,8%)
financiële opbrengsten	1 727 (0,1%)	10 030 (0,9%)

Totale UITGAVEN 2008 : 1.237.981 euro

UITGAVEN	2008	2007
kosten voor actie	230 446 (18,6%)	219 223 (20,0%)
lonen voor actie	793 734 (64,1%)	679 024 (62,0%)
administratie (lonen en onkosten)	138 196 (11,2%)	125 801 (11,5%)
fondsenwerving	46 438 (3,8%)	45 528 (4,2%)
boeken	6 652 (0,5%)	2 357 (0,2%)
afschrijvingen	17 783 (1,4%)	11 487 (1,0%)
andere	3 332 (0,3%)	9 792 (0,9%)
financiële kosten	1 400 (0,1%)	1 143 (0,1%)

Totaal aantal werknemers op 31/12/08: 27
(waaronder enkele volontairs in het buitenland)

Aantal schenkers: 2.856.
Oplage tijdschriften 'Vierde Wereld' en
'Partenaire': 22.580

Solidariteit, ethiek en transparantie

Onze rekeningen worden gecontroleerd door externe auditeurs en gecertificeerd door een erkend expert-boekhouder. Schenkers kunnen gedetailleerde financiële informatie op eenvoudige aanvraag raadplegen. De website van ATD Vierde Wereld en de website www.donorinfo.be geven een financieel overzicht over de verschillende jaren.

De beweging ATD Vierde Wereld is in België actief via vier VZW's:

- ATD Vierde Wereld België vzw is erkend om fiscale attesten af te leveren en staat in voor de fondsenwerving. Ze steunt hiermee acties en teams in België en elders in de wereld. Dit jaar moest ze hiervoor beroep doen op een financiële ondersteuning van de stichting ATD Vierde Wereld, erkend als stichting van openbaar nut.
- ATD Vierde Wereld Vlaanderen vzw is erkend en gesubsidieerd als "Vereniging waar armen het woord nemen".
- ATD Quart Monde Wallonie-Bruxelles asbl is o.a. erkend en gesubsidieerd als organisatie voor permanente vorming.
- ATD Quart Monde Jeunesse Wallonie-Bruxelles asbl is erkend als jeugdvereniging.

ATD Vierde Wereld respecteert een aantal ethische regels, zoals:

- de vereniging laat geen dure campagnes uitvoeren om nieuwe leden, vrienden of donateurs aan te trekken.
- de namen en adressen van haar leden, vrienden en donateurs worden niet aan derden doorgegeven.
- de leden van het bestuur werken belangeloos.

- ATD Vierde Wereld België is lid van de Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving (VEF) en elk van de vzw's ondertekende haar ethische code.

Onze voornaamste bron van inkomsten en grootste kapitaal is de onbezoldigde inzet van de vele vrijwilligers en actieve leden.
Onze acties berusten vooral op de inzet van mensen naast mensen.

ATD VIERDE WERELD BELGIE

www.atd-vierdewereld.be

Victor Jacobslaan 12
B – 1040 Brussel

atd-vw.belgie@skynet.be
tel. : 02-647 92 25
fax : 02-640 73 84

- Lid van de Internationale Beweging ATD Vierde Wereld, NGO met raadgevende Status bij Ecosoc, Internationale Arbeidsorganisatie, Unesco, Unicef en de Raad van Europa
- Mensenrechtenbeweging opgericht door Joseph Wresinski (1917-1988)

ATD = Agir Tous pour la Dignité - All Together for Dignity

Voor lidmaatschap en giften: PRK 000-0745336-85 op naam van ATD Vierde Wereld

Een Franstalig jaaroverzicht is ook beschikbaar.
Une version en Français est aussi disponible.

© Foto's : Efpaix, ATD Vierde Wereld ISBN : 9789490326005

